

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.759/2024/11.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. február 25. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A halált okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt Terheltl ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. október 7. napján kihirdetett 5.B.20/2024/39. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a kifosztás büntettének törvényhelye: Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A vádlott tényleges tartózkodási helye: bv. intézet.

A másodfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terheltl vádlottat halált okozó testi sértés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 2. fordulat] és kifosztás büntette [a Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontját jelölve] miatt halmazati büntetésül 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg azzal, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította a szabadságvesztésbe, vele szemben 1638 Ft erejéig vagyoneklobzást rendelt el. Rendelkezett a lefoglalás megszüntetését követően a

nyomozás során biztosított bűnjelekről (kiadás, megsemmisítés, irat melletti kezelés) és kötelezte a vádlottat 4 806 412 Ft bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen a törvényben biztosított három munkanapi határidőben a védő jelentett be fellebbezést elsősorban a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében, másrészt a büntetés enyhítése iránt (42. sorszámú elsőfokú irat). Indokai szerint kétséget kizáróan nem bizonyított a vádlott terhére a bűncselekmény elkövetése, különösen aggályosnak tartva, hogy a bíróság a zárvatársak vallomására alapította elsősorban a tényállást, mely bizonyítékokkal szemben alappal vethető fel kételyek. Elsődlegesen ezért a vádlott felmentésére, másodsorban pedig a büntetlen előéletnek és az időmúlásnak nagyobb nyomatékot tulajdonítva a büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt (7. sorszámú másodfokú irat).

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.190/2024/5. számú észrevételében a védői fellebbezést alaptalannak tartva az elsőfokú ítélet tanácsülésen történő helybenhagyását indítványozta.

[4] A másodfokú bíróság a védői perorvoslatot a Be. 598. § (2) bekezdése alapján – a szintén erre irányuló ügyészi indítványnak megfelelően – a törvényi előfeltételek megvalósulására figyelemmel tanácsülésen bírálta el.

[5] A fellebbezés nem alapos.

[6] Az ítéltábla a védelmi jogorvoslat okára és irányára tekintettel az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében teljes terjedelmében bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, az intézkedés alkalmazására, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezések törvényességére is.

[7] A felülbírálat során megállapítható volt, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont], sem olyan relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) - d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ezért a törvényszék új eljárásra utasítását eredményezné. Hatályon kívül helyezési ok tehát nem volt észlelhető, melyre egyébként a fellebbezők sem hivatkoztak.

[8] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdés értelmében – a tényálláshoz kötöttség garanciális perjogi elvének megfelelően – a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[9] A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív formában nem határozza meg, arra a megalapozatlansági okok nemlétéből lehet következtetni. Ettől függetlenül rögzíthető, hogy általában a tényállás megalapozott, ha az elsőfokú bíróság (az elsődleges ténybíróság) a vádló által vád tárgyává tett és általa bűncselekménynek értékelt eseményt a vád keretei között, a tettazonosság elvének megfelelően a törvényes bizonyítás lefolytatását követően valósághűen, helyesen és hiánymentesen állapítja meg (BH2024. 106. [48-49] bekezdések, BH2025. 33., Kúria Bt.II.581/2023/5.). A követendő precedensek elvi állásfoglalásai a fontos ténykérdések kapcsán egyértelműen rögzítik a megalapozottság-megalapozatlanság fogalmát és elemzik a felülmérlegelés esetkörét, alkalmazási kérdéseit, melyekre a törvény egyértelműen nem ad mindig választ. Ezen elveket is szem előtt tartva állapította meg az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet megalapozott, ezért a tényállás megváltoztatásának nincs helye.

[10] A törvényszék az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat egyenként és együttesen is a logika törvényei szerint, okszerűen értékelte. Vizsgálta a vádlott több ízben módosított védekezését, a gyanúsított és vádlotti vallomását, a büntetés-végrehajtási intézetből írt leveleiben megfogalmazott védekezést, továbbá a részben már haláluk miatt ki nem hallgatható tanúk korábbi vallomásait és más, érdemi információval rendelkezők tanúk vallomását. E bizonyítékokat összevetette a tárgyi bizonyítékokkal és a sérülések keletkezési módjára, valamint a halál okának megállapítására vonatkozó orvosszakértői véleménnyel. A részben ellentétes tartalmú adatok helyes mérlegelését követően nem tévedett, amikor a tényállást elsősorban a vádlott írásban megfogalmazott részbeni beismerése, tanú4, tanú3, valamint néha id. Terhelt1, továbbá tanú5 és tanú6 terhelő vallomásaira alapította. Nem kifogásolható perjogi és tartalmi szempontból tanú7 és tanú1 volt zárkatársak terhelő tanúvallomásának figyelembevétele sem, de hangsúlyos, eltérően a védő indokaitól, hogy a tényállás nem elsősorban és főként nem kizárólag e személyek vallomásán alapul, hanem a már felhívott terhelti részbeni (írásbeli) beismerésen, melyet egyéb tanúvallomások és a szakértői bizonyítás anyaga is altámasztottak a zárkatársak vallomása nélkül is. Abban egyetértett az ítéltábla a védővel, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben egy körletben, zárkában elhelyezett személyek tanúvallomását különös gonddal kell vizsgálni, már csak azon okból is, mert komoly érdekük fűződhet a terhelő vallomás tételéhez. Ez jelen esetben is felmerült tanú7 tekintetében a hivatkozott egyezségkötés szóba kerülése folytán. Nem igazolt viszont, hogy valóban sor került olyan „alkura” a tanúk és a hatóság között, mely valóban alapot adna a vallomások kirekesztésére. A terhelő adatok ezért értékelhetők voltak azzal, hogy az egyéb bizonyítékok megerősítésére alkalmasak, de nyilvánvalóan kizárólagosan a tények alapját nem képezik.

[11] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét igen részletesen és meggyőzően teljesítette, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság nagyrészt egyetértett. A ténykérdéseket érintő döntés indokolása annyiban viszont helyesbítendő a [47] bekezdésben, hogy a Be. 212. § (1), (2) bekezdésében szabályozott bizonyítási cselekmény, kizárólag a nyomozásban végezhető műszeres vallomásellenőrzés (poligráfós vizsgálat) és az arról készült szaktanácsadói vélemény nem bizonyítási eszköz (tartalma pedig nem bizonyíték). Ezen

eljárás célja nem a bizonyítékszerzés, hanem a nyomozó hatóság orientációja a felderítés során. Ettől eltekintve az indokolás teljeskörű és aggálymentes.

[12] A védői fellebbezés lényegében a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett.

[13] Az anyagi jogi kérdések felülbírálata során elsődlegesen azt kell leszögezni, hogy a Btk. 2. § (1), (2) bekezdése alapján az elkövetéskor hatályos büntető törvény kell alkalmazni, mert az új törvény nem eredményez enyhébb elbírálást.

[14] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[15] A vádlott cselekménye egyrészt valóban a halált okozó testi sértés büntettét valósította meg a Btk. 164. § (1) bekezdés, valamint a (8) bekezdés 2. fordulata szerint. Az elsőfokú bíróság e részben is igen részletes és alapos indokolást adott, mely annyiban viszont kiegészítendő és egyben helyesbítendő, hogy az elkövető aktuális tudattartalmának és ezáltal szándékának megállapításakor az élet és az testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozatban foglalt iránymutatás alkalmazásánál a terhelt önhibából eredő és ezért a büntetőjogi felelősség alól a Btk. 18. §-a értelmében nem mentesítő ittas állapota folytán az alanyi körülményeket is a tárgyi tényezők oldaláról kell megítélni [III. számú Büntető Elvi Döntés, BH2009. 3., Kúria Bfv.I.1276/2022/6.]. A tárgyi tényezőkön keresztül pedig a vádlott egyenes testi sértési szándéka, és a halálos eredményre nézve hanyag gondatlansága egyértelműen rögzíthető. A vádlott a bűncselekményt ún. vegyes bűnösséggel valósította meg (BH2020. 94.I.).

[16] A halált okozó testi sértés büntette valódi bűnhalmazatot alkot a kifosztás büntettével, mert a vádlott az általa más bűncselekmény (a végül halállal járó testi sértési cselekmény) elkövetése során alkalmazott erőszak hatása alatt álló passzív alanytól vette el a bort és a készpénzt mint idegen dolgokat. Az irányadó tények szerint a cselekményt kifosztás büntettének kellett értékelni (2/1998. Büntető jogegységi határozat, BH2023. 153.). A bíróság a váddal egyezően állapította meg a vádlott bűnösségét, ugyanakkor a kihirdetett határozat rendelkező részében és az indokolt példány rendelkező részében is a Btk. 366. § (1) bekezdés c) pontjára, utalt, mely törvényhely ténylegesen és helyesen a Btk. 366. § (1) bekezdés b) pontja, miként ezt a jogi indokolás már helyesen tartalmazza. Ez nyilvánvaló szóelírás (betűelírás) következménye, mely a kijavítás keretei között orvosolható, ezért nem igényelte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, hiszen a cselekmény minősítése törvényes.

[17] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság megfelelően feltárta, értékelte és a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetés kiszabási elvekkel összhangban álló, tetтарыыos büntetést szabott ki, mely kifejezi az

egyeniesítést is. A büntetés eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, a vádlott büntetlen előéletét a törvényszék megfelelően szem előtt tartotta, az időmúlás pedig nem olyan jelentős, mely enyhítést indokolna. A védői előadással szemben ezért a másodfokú bíróság a büntetési tétel középértékét sem elérő 6 éves tartamú szabadságvesztés és az ahhoz igazodó közügyektől eltiltás lényeges enyhítésére nem látott alapot. Az idős sértett életének kioltásával járó és egyben őt kifosztó cselekményt elkövetővel szemben a törvényi szigorot alkalmazni kell, mely ellen szólna az enyhítés.

[18] Az ítéletnek megfelelnek a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a beszámításra és a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó, továbbá a vagyonelkobzást, a bűnjeleket és a bűnügyi költség viselését érintő, egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezései is.

[19] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával – a rendelkező rész jelzett kisebb korrigálásával és az indokolás kiegészítésével – helybenhagyta.

[20] A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő további beszámítására vonatkozó másodfokú rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapszik.

[21] A másodfokú bíróság a Be.604. § (3) bekezdés c) pontjának előírása folytán tüntette fel a terhelt megváltozott tényleges tartózkodási (fogvatartási) helyét.

[22] Ellentétes döntés hiányában a másodfokú határozat ellen fellebbezésnek nincs helye [Be. 615. § (1), (2), (2a) bekezdés].

Debrecen, 2025. február 25.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke-előadó bíró, Dr. Bakó József s.k. bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 5.B.20/2024/39. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.759/2024/11. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. február 25.

Dr. Hágér Tamás s.k.
a tanács elnöke